

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/52/ES

2014 m. balandžio 16 d.

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES ⁽⁴⁾ buvo suderinti projektų poveikio aplinkai vertinimo principai įvedant minimalius reikalavimus (susijusius su projektu, kurie turi būti vertinami, rūšimis, pagrindinėmis užsakovų pareigomis, vertinimo turiniu ir kompetentingų institucijų bei visuomenės dalyvavimu) ir ja taip pat padedama užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygį. Laikydamosi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) nuostatų valstybės narės gali nustatyti griežtesnes apsaugos priemones;
- (2) 2007 m. balandžio 30 d. Komisijos komunikate „Tarpinė šeštosios Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programos peržiūra“ ir 2009 m. liepos 23 d. Komisijos ataskaitoje dėl Tarybos direktyvos 85/337/EEB ⁽⁵⁾, kuri buvo taikoma prieš priimant Direktyvą 2011/92/ES, taikymo ir veiksmingumo buvo pabrėžtas poreikis tobulinti projektų poveikio aplinkai vertinimo principus ir pritaikyti Direktyvą 85/337/EEB prie labai pasikeitusių politinių, teisinių ir techninių aplinkybių;

⁽¹⁾ OL C 133, 2013 5 9, p. 33.

⁽²⁾ OL C 218, 2013 7 30, p. 42.

⁽³⁾ 2014 m. kovo 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. balandžio 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

⁽⁵⁾ 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 175, 1985 7 5, p. 40).

- (3) siekiant pagerinti poveikio aplinkai vertinimo procedūros kokybę, suderinti tą procedūrą su pažangaus reglamentavimo principais ir padidinti suderinamumą bei sinergiją su kitais Sąjungos teisės aktais ir kitų sričių politika, taip pat su valstybių narių suformuotomis strategijomis ir politika nacionalinės kompetencijos srityse, būtina iš dalies pakeisti Direktyvą 2011/92/ES;
- (4) siekdamas koordinuoti ir palengvinti tarpvalstybinių projektų vertinimo procedūras ir visų pirma siekdamas rengti konsultacijas pagal 1991 m. vasario 25 d. Konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espoo konvencija), atitinkamos valstybės narės gali sukurti bendrą įstaigą, kurioje joms būtų vienodai atstovaujama;
- (5) mechanizmai, kurie nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 347/2013 ⁽¹⁾, (ES) Nr. 1315/2013 ⁽²⁾ ir (ES) Nr. 1316/2013 ⁽³⁾, kurie yra svarbūs Sąjungos bendrai finansuojamiems infrastruktūros projektams, taip pat gali palengvinti Direktyvos 2011/92/ES reikalavimų įgyvendinimą;
- (6) Direktyva 2011/92/ES taip pat turėtų būti peržiūreta, siekiant užtikrinti, kad Sąjungoje būtų gerinama aplinkos apsauga, didinamas išteklių naudojimo efektyvumas ir remiamas tvarus augimas. Šiuo tikslu būtina supaprastinti ir suderinti nustatytas procedūras;
- (7) per pastarąjį dešimtmetį padidėjo aplinkos klausimų, kaip antai išteklių naudojimo efektyvumas ir tvarumas, biologinės įvairovės apsauga, klimato kaita bei avarių ir nelaimių rizika, svarba formuojant politiką. Todėl jie turėtų būti svarbūs vertinimo ir sprendimų priėmimo procesų elementai;
- (8) 2011 m. rugsėjo 20 d. komunikate „Efektyvus išteklių naudojimo Europos planas“ Komisija išsipareigojo peržiūredama Direktyvą 2011/92/ES įtraukti su išteklių naudojimo efektyvumu ir tvarumu susijusius platesnio pobūdžio elementus;
- (9) 2006 m. rugsėjo 22 d. Komisijos komunikate „Dirvožemio apsaugos teminėje strategijoje“ ir „Efektyvus išteklių naudojimo Europos plane“ pabrėžiama tvaraus dirvožemio naudojimo svarba ir poreikis spręsti problemas, susijusias su tuo, kad laikui bėgant netvariai didėja gyvenviečių plotas (užimama žemė). Be to, 2012 m. birželio 20–22 d. Rio de Žaneire vykusios Jungtinių Tautų konferencijos tvaraus vystymosi klausimais baigiamajame dokumente pripažinta ekonominė ir socialinė gero žemės, įskaitant dirvožemį, valdymo svarba ir poreikis skubiai sustabdyti žemės blogėjimą. Todėl valstybės ir privačiuose projektuose būtina apsvaistyti ir riboti jų poveikį žemei, ypač tą, kuris susijęs su žemės užėmimu, ir dirvožemiui, įskaitant susijusį poveikį organinėms medžiagoms, erozijai, tankinimui ir sandarinimui; tinkami žemėnaudos planai ir politika nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis taip pat svarbūs šiuo atžvilgiu;
- (10) Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvencijoje (toliau – Konvencija), kurios šalimi Sąjunga yra pagal Tarybos sprendimą 93/626/EEB ⁽⁴⁾, reikalaujama įvertinti, kiek įmanoma ir tikslinga, projektų reikšmingą neigiamą poveikį biologinei įvairovei, kaip apibrėžta Konvencijos 2 straipsnyje, kad to poveikio būtų galima išvengti ar jį sumažinti iki minimumo. Toks išankstinis tų poveikių vertinimas turėtų padėti pasiekti 2010 m. iškeltą Sąjungos pagrindinį tikslą, kuris buvo patvirtintas 2010 m. kovo 25–26 d. Europos Vadovų Tarybos išvados: ne vėliau kaip 2020 m. sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemos funkcijų blogėjimą ir jas kuo labiau atkurti;

⁽¹⁾ 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL L 115, 2013 4 25, p. 39).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo sukuriama Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 bei panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129).

⁽⁴⁾ 1993 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas 93/626/EEB dėl Biologinės įvairovės konvencijos sudarymo (OL L 309, 1993 12 13, p. 1).

- (11) priemonės, kurių imamasi siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, ypač rūšims ir buveinėms, saugomoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB ⁽¹⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB ⁽²⁾, užkirsti jam kelią, jį sušvelninti ir, jei galima, jį kompensuoti, turėtų padėti išvengti aplinkos kokybės blogėjimo ir grynųjų biologinės įvairovės nuostolių, laikantis Sąjungos įsipareigojimų pagal Konvenciją ir ES biologinės įvairovės strategijoje iki 2020 m. numatytų tikslų bei veiksmų, nustatytų 2011 m. gegužės 3 d. Komisijos komunikate „Biologinė įvairovė – mūsų gyvybės draudimas ir gamtinis turtas. ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m.“;
- (12) siekiant užtikrinti aukštą jūros aplinkos, ypač rūšių ir buveinių, apsaugos lygį, atliekant jūros aplinkos projektų poveikio aplinkai vertinimo ir atrankos procedūras, reikėtų atsižvelgti į tų projektų charakteristikas, ypatingą dėmesį skiriant naudotoms technologijoms (pvz., seisminiai tyrimai naudojant aktyvius sonarus). Šiuo tikslu Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/30/ES ⁽³⁾ reikalavimai taip pat galėtų palengvinti šios direktyvos reikalavimų įgyvendinimą;
- (13) klimato kaita ir toliau darys žalą aplinkai ir kels pavojų ekonomikos plėtrai. Šiuo atžvilgiu tikslinga įvertinti projektų poveikį klimatui (pvz., išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį) ir jų pažeidžiamumą dėl klimato kaitos;
- (14) atsižvelgdama į 2009 m. vasario 23 d. Komisijos komunikatą „Bendrijos stichinių ir žmogaus sukeltų nelaimių prevencija“, Taryba savo 2009 m. lapkričio 30 d. išvadose paragino Komisiją užtikrinti, kad atliekant Sąjungos iniciatyvų įgyvendinimo peržiūrą ir tolesnę plėtrą būtų atsižvelgiama į nelaimių rizikos prevencijos ir valdymo klausimus ir į 2005 m. sausio 22 d. priimtą Jungtinių Tautų Hyogo veiksmų programą (2005–2015 m.), kurioje pabrėžiamas poreikis nustatyti didelių infrastruktūros projektų nelaimių rizikos pasekmių vertinimo procedūras;
- (15) siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą, tam tikrų projektų atvejais reikia imtis atsargumo veiksmų, kai tikėtina, kad tie projektai dėl savo pažeidžiamumo didelių avarijų ir (arba) gaivalinių nelaimių (kaip antai potvynių, jūros lygio kilimo ar žemės drebėjimų) atžvilgiu turės reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai. Tokių projektų atvejais svarbu atsižvelgti į jų pažeidžiamumą (riziką ir atsparumą) didelių avarijų ir (arba) nelaimių atžvilgiu, tų avarijų ir (arba) nelaimių įvykimo riziką ir išvadas, kad tikėtinas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai. Siekiant išvengti dubliavimosi, turėtų būti galima naudotis atitinkama informacija, prieinama ir gauta atlikus rizikos vertinimą pagal Sąjungos teisės aktus, kaip antai Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES ⁽⁴⁾ ir Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas ⁽⁵⁾, arba atlikus atitinkamus vertinimus pagal nacionalinės teisės aktus su sąlyga, kad įvykdomi šios direktyvos reikalavimai;
- (16) Siekiant apsaugoti ir skatinti kultūros paveldą, kurį sudaro istorinės miestų vietos ir kraštovaizdis, kurie yra neatšiejama kultūros įvairovė, kurią pagal SESV 167 straipsnio 4 dalį Sąjunga yra įsipareigojusi gerbti ir skatinti, dalis, gali būti naudingos apibrėžtys ir principai, nustatyti atitinkamose Europos Tarybos konvencijose, visų pirma 1969 m. gegužės 6 d. Europos archeologijos paveldo apsaugos konvencijoje, 1985 m. spalio 3 d. Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijoje, 2000 m. spalio 20 d. Europos kraštovaizdžio konvencijoje ir 2005 m. spalio 27 d. Kultūros vertės visuomenei pagrindų konvencijoje. Siekiant geriau išsaugoti istorinį ir kultūros paveldą bei kraštovaizdį, atliekant projektų poveikio aplinkai vertinimą svarbu atsižvelgti į jų vizualinį poveikį, t. y. suformuoto arba gamtinio kraštovaizdžio ir miesto vietovių arba jų vaizdo pokyčius;
- (17) taikant Direktyvą 2011/92/ES būtina užtikrinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą, laikantis 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikate „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ nustatytų tikslų;

⁽¹⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁽²⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

⁽³⁾ 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/30/ES dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB (OL L 178, 2013 6 28, p. 66).

⁽⁴⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinanti Tarybos direktyvą 96/82/EB (OL L 197, 2012 7 24, p. 1).

⁽⁵⁾ 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 172, 2009 7 2, p. 18).

- (18) siekiant sustiprinti visuomenės teisę gauti informaciją ir padidinti skaidrumą, laiku pateikiama su šios direktyvos įgyvendinimu susijusi informacija apie aplinką turėtų būti prieinama ir elektroniniu būdu. Todėl valstybės narės turėtų sukurti bent centrinį portalą arba prieigos taškus tinkamu administraciniu lygmeniu, kad būtų sudarytos galimybės visuomenei laisvai ir veiksmingai susipažinti su ta informacija;
- (19) patirtis parodė, kad tais atvejais, kai projektai ar jų dalys skirti gynybos tikslams, įskaitant projektus, susijusius su sąjungininkų veiksmais pagal tarptautinius išpareigojimus valstybių narių teritorijoje, taikant Direktyvą 2011/92/ES galėtų būti atskleista svarbi slapta informacija ir taip pakenkta gynybos tikslams. Todėl turėtų būti numatyta galimybė suteikti leidimą valstybėms narėms atitinkamais atvejais netaikyti tos direktyvos;
- (20) patirtis parodė, kad dėl projektų, kurių vienintelis tikslas civilinės avarijos atveju yra reaguoti, laikantis Direktyvos 2011/92/ES būtų galima sulaukti neigiamų pasekmių, be kita ko, aplinkai, todėl valstybėms narėms reikėtų leisti tokiais atvejais netaikyti tos direktyvos;
- (21) valstybės narės turi keletą Direktyvos 2011/92/ES įgyvendinimo galimybių, susijusių su poveikio aplinkai vertinimo įtraukimu į nacionalines procedūras. Atitinkamai tų nacionalinių procedūrų elementai gali skirtis. Todėl pagrįsta išvada, kuria kompetentinga institucija užbaigia projekto poveikio aplinkai nagrinėjimą, gali būti integruota sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūros dalis arba gali būti įtraukta į kitą privalomą vykdyti sprendimą, reikalingą siekiant vykdyti šios direktyvos tikslus;
- (22) siekiant užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos lygį, vykdant tikrinimo procedūras ir poveikio aplinkai vertinimus, turėtų būti atsižvelgta į viso aptariamo projekto poveikį, įskaitant, kai tinkama, jo požeminį sluoksnį ir žemės gelmes, statybos, eksploatavimo ir prireikus griovimo etapus;
- (23) siekdama visiškai įvertinti tiesioginį ir netiesioginį projekto poveikį aplinkai, kompetentinga institucija turėtų atlikti analizę, išnagrinėjusi užsakovo pateiktą ir konsultacijų būdu gautą informaciją, ir prireikus atsižvelgti į papildomą informaciją;
- (24) jei projektai priimti konkrečiais nacionaliniais teisės aktais, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šios direktyvos tikslai, susiję su viešomis konsultacijomis, būtų įgyvendinami per įstatymų leidybos procesą;
- (25) turėtų būti užtikrintas kompetentingos institucijos objektyvumas. Interesų konfliktų galima būtų išvengti, *inter alia*, atskiriant kompetentingos institucijos funkcijas nuo užsakovo funkcijų. Tais atvejais, kai kompetentinga institucija yra ir užsakovas, valstybės narės turėtų savo administracinių kompetencijų sąrašeje tinkamai atskirti bent tų institucijų, kurios vykdo pareigas, kylančias iš Direktyvos 2011/92/ES, funkcijas, tarp kurių esama konflikto;
- (26) kad kompetentinga institucija galėtų nuspręsti, ar Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytiems projektams, jų pakeitimams arba pratėsimams turi būti taikomas poveikio aplinkai vertinimas (atrankos procedūra), informacija, kurią užsakovas privalo pateikti, turi būti nurodyta ir joje didžiausias dėmesys turėtų būti skirtas svarbiausiems aspektams, kurie leistų kompetentingai institucijai priimti savo išvadą. Ta išvada turėtų būti skelbiama viešai;
- (27) atrankos procedūra turėtų užtikrinti, kad poveikio aplinkai vertinimo būtų reikalaujama tik projektams, kurie, tikėtina, darys reikšmingą poveikį aplinkai;

- (28) reikėtų pritaikyti ir patikslinti Direktyvos 2011/92/ES III priede nustatytus atrankos kriterijus, į kuriuos valstybės narės turi atsižvelgti siekdamos nustatyti, kokiems projektams reikia taikyti poveikio aplinkai vertinimą pagal jų reikšmingą poveikį aplinkai. Pavyzdžiui, patirtis parodė, kad dažnai tikėtina, jog projektai, kuriuos įgyvendinant naudojami vertingi išteklių arba jiems daromas poveikis, taip pat projektai, kuriuos siūloma vykdyti aplinkos aspektu pažeidžiamose vietose, arba projektai, kurių poveikis gali būti žalingas arba negrįžtamas, darys reikšmingą poveikį aplinkai;
- (29) kad atrankos procedūra būtų taikoma veiksmingai ir skaidriai, kompetentingos institucijos turėtų nustatyti svarbiausius kriterijus, į kuriuos reikia atsižvelgti sprendžiant, ar tikėtina, kad projektas darys reikšmingą poveikį aplinkai, ir turėtų atsižvelgti į informaciją, kuri galėjo būti gauta atliekant kitus pagal Sąjungos teisės aktus reikalaujamus vertinimus. Šiuo atžvilgiu tikslinga nustatyti atrankos išvados turinį, ypač tais atvejais, kai poveikio aplinkai vertinimo nereikalaujama. Be to, gera administracinė praktika yra atsižvelgti į savanoriškas pastabas, kurios gali būti gaunamos iš kitų šaltinių, kaip antai iš visuomenės narių arba viešosios valdžios institucijų, nors atrankos etapu nereikalaujama oficialių konsultacijų;
- (30) siekiant pagerinti poveikio aplinkai vertinimo kokybę, supaprastinti procedūras ir racionalizuoti sprendimų priėmimo procesą kompetentinga institucija turėtų užsakovo prašymu pateikti nuomonę dėl aplinkos informacijos, kurią būtina pateikti poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos forma, apimties ir išsamumo (toliau – apimties nustatymas);
- (31) poveikio aplinkai įvertinimo ataskaita, kurią turi pateikti projekto užsakovas, turėtų apimti su tuo projektu susijusių užsakovo svarstytyų pagrįstų alternatyvų, įskaitant, jei reikia, tikėtinos dabartinės aplinkos būklės raidos neįgyvendinus projekto (bazinis scenarijus) scenarijų, aprašymą – dėl to pagerinant poveikio aplinkai vertinimo proceso kokybę ir leidžiant integruoti aplinkos klausimus ankstyvuoją projekto rengimo etapu;
- (32) pagal Direktyvos 2011/92/ES IV priedą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje užsakovo pateikiami duomenys ir informacija turėtų būti išsamūs ir pakankamai aukštos kokybės. Siekiant išvengti dvigubo vertinimo, jei tinkama, reikėtų atsižvelgti į kitų vertinimų, atliktų pagal Sąjungos teisės aktus, kaip antai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB ⁽¹⁾ ar Direktyvą 2009/71/Euratomas, arba nacionalinės teisės aktus, rezultatus, jei jų esama;
- (33) ekspertai, atsakingi už poveikio aplinkai vertinimo ataskaitų rengimą, turėtų būti kvalifikuoti ir kompetentingi. Kad galėtų atlikti atitinkamo projekto ekspertizę, kompetentingos institucijos privalo turėti pakankamai srities, tiesiogiai susijusios su šiuo projektu, ekspertinių žinių, siekiant užtikrinti aukštą užsakovo teikiamos informacijos išsamumo ir aukštos kokybės lygį;
- (34) siekiant užtikrinti skaidrumą ir atskaitomybę, turėtų būti reikalaujama, kad kompetentinga institucija pagrįstų savo sprendimą duoti sutikimą dėl projekte planuojamos veiklos ir nurodytų, kad ji atsižvelgė į surengtų konsultacijų rezultatus ir atitinkamą surinktą informaciją;
- (35) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų įgyvendintos poveikio mažinimo ir kompensavimo priemonės bei kad būtų nustatytos tinkamos reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, kurį sukelia projektai statybos ir eksploatavimo etapais, stebėsenos procedūros, *inter alia*, siekiant nustatyti nenumatytą reikšmingą neigiamą poveikį, kad būtų galima imtis tinkamų taisomųjų veiksmy. Tokia stebėseną neturėtų dubliuoti su kitais nei ši direktyva Sąjungos teisės aktais ir nacionalinės teisės aktais reikalaujama stebėseną arba jos papildyti;

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

- (36) Siekiant paskatinti veiksmingiau priimti sprendimus ir padidinti teisinį tikrumą, valstybės narės, atsižvelgdamos į projekto pobūdį, sudėtingumą, vietą ir dydį, turėtų užtikrinti, kad projektų poveikio aplinkai vertinimo įvairūs etapai būtų įvykdyti per pagrįstą laikotarpį. Tokie terminai jokiomis aplinkybėmis neturėtų daryti neigiamos įtakos griežtų aplinkos apsaugos standartų pasiekimui, visų pirma nustatytiems pagal kitus nei ši direktyva Sąjungos aplinkos teisės aktus, taip pat visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus veiksmingumui ir galimybei kreiptis į teismą;
- (37) kai vertinimas turi būti atliekamas ir pagal šią direktyvą, ir pagal Direktyvą 92/43/EEB ir (arba) Direktyvą 2009/147/EB, valstybės narės, siekdamos padidinti poveikio aplinkai vertinimo veiksmingumą, sumažinti administravimo sudėtingumą ir padidinti ekonominį efektyvumą, turėtų užtikrinti, kad prirėkus ir atsižvelgiant į valstybių narių specifines organizacines charakteristikas būtų numatytos koordinuotos ir (arba) bendros procedūros, atitinkančias tų direktyvų reikalavimus. Jeigu poveikio aplinkai vertinimas turi būti atliekamas ir pagal šią direktyvą, ir pagal kitus Sąjungos teisės aktus, kaip antai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB ⁽¹⁾, Direktyvą 2001/42/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB ⁽²⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES ⁽³⁾ ir Direktyvą 2012/18/ES, valstybės narės turėtų galėti numatyti koordinuotas ir (arba) bendras procedūras, atitinkančias atitinkamų Sąjungos teisės aktų reikalavimus. Nustačiusios koordinuotas ar bendras procedūras valstybės narės turėtų paskirti instituciją, atsakingą už atitinkamų pareigų vykdymą. Atsižvelgdamos į institucines struktūras ir jei mano, kad reikia, valstybės narės turėtų galėti paskirti daugiau nei vieną instituciją;
- (38) valstybės narės turėtų nustatyti sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles. Valstybės narės turėtų galėti laisvai nuspręsti dėl tų sankcijų rūšies arba pobūdžio. Sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios;
- (39) laikantis teisinio tikrumo ir proporcingumo principų ir siekiant užtikrinti, kad perėjimas nuo Direktyva 2011/92/ES nustatytos tvarkos prie naujos tvarkos, nustatytos šios direktyvos pakeitimais, būtų kuo sklandesnis, reikėtų nustatyti pereinamojo laikotarpio priemones. Tomis priemonėmis turėtų būti užtikrinama, kad su poveikio aplinkai vertinimu susijusi reglamentavimo tvarka nebūtų pakeista konkrečiau užsakovo atžvilgiu, kai pagal esamą tvarką jau pradėti vykdyti kokie nors procedūriniai etapai ir dėl projekto dar nesuteikta leidimo jį vykdyti arba nėra priimto kito privalomo vykdyti sprendimo, kurie būtini siekiant vykdyti šios direktyvos tikslus. Atitinkamai susijusios Direktyvos 2011/92/ES, kol ji dar iš dalies nepakeista šia direktyva, nuostatos turėtų būti taikomos projektams, kurių atžvilgiu atrankos procedūra pradėta, apimties nustatymo procedūra (kai nustatyti apimtį paprašė užsakovas arba to reikalauja kompetentinga institucija) pradėta arba poveikio aplinkai vertinimo ataskaita pateikta iki perkėlimo į nacionalinę teisę termino;
- (40) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽⁴⁾ valstybės narės pagrįstais atvejais išipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (41) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. užtikrinti aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą nustatant minimalius projektų poveikio aplinkai vertinimo reikalavimus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl ja spręstinų aplinkos klausimų masto, sudėtingumo ir tarpvalstybinio pobūdžio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (42) todėl Direktyva 2011/92/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

⁽¹⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veismų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁽²⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

⁽³⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

⁽⁴⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2011/92/ES iš dalies keičiama taip:

1) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis papildoma šia apibrėžtimi:

„g) poveikio aplinkai vertinimas – procesas, kuris apima:

- i) užsakovo atliekamą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengimą, kaip nurodyta 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse;
- ii) konsultacijas, kaip nurodyta 6 straipsnyje, ir, kai tinkama, 7 straipsnyje;
- iii) kompetentingos institucijos atliekamą informacijos, pateiktos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje, ir prireikus kitos papildomos informacijos, kurią pateikė užsakovas pagal 5 straipsnio 3 dalį, bei kitos svarbios informacijos, gautos per konsultacijas pagal 6 ir 7 straipsnius, nagrinėjimą;
- iv) kompetentingos institucijos pagrįstą išvadą dėl projekto reikšmingo poveikio aplinkai, atsižvelgiant į iii punkte nurodytą nagrinėjimo rezultatus ir prireikus pačios institucijos atlikto papildomo nagrinėjimo rezultatus ir
- v) kompetentingos valdžios institucijos pagrįstos išvados įtraukimą į bet kurį iš 8a straipsnyje nurodytų sprendimų.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Valstybės narės gali nuspręsti atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, jei taip numato nacionalinės teisės aktai, netaikyti šios direktyvos projektams arba projektų dalims, kurių vienintelis tikslas – gynyba, arba projektams, kurių vienintelis tikslas – atsakas į civilines avarijas, jei jos mano, kad toks taikymas turėtų neigiamą poveikį siekiant tų tikslų.“;

c) 4 dalis išbraukiama;

2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1–3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Valstybės narės imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad, prieš išduodant sutikimą planuojamai veiklai, projektams, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, be kita ko, dėl savo pobūdžio, masto ar vietos, bus reikalaujama sutikimo planuojamai veiklai ir poveikio aplinkai vertinimo. Tie projektai apibrėžti 4 straipsnyje.

2. Poveikio aplinkai vertinimas gali būti integruotas į valstybių narių esamas sutikimo planuojamai veiklai dėl projektų išdavimo procedūras arba, jei taip nėra, į kitas procedūras arba į procedūras, kurios bus nustatytos siekiant įgyvendinti šios direktyvos tikslus.

3. Projektų, kurių atžvilgiu pareiga įvertinti poveikį aplinkai kyla ir pagal šią direktyvą, ir pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB (*), ir (arba) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB (**), valstybės narės užtikrina, kai tinkama, kad būtų numatytos koordinuotos ir (arba) bendros procedūros, atitinkančios tų Sąjungos teisės aktų reikalavimus.

Projektams, kurių poveikis aplinkai turi būti įvertintas ir pagal šią direktyvą, ir pagal kitus nei pirmoje pastraipoje nurodytos direktyvos Sąjungos teisės aktus, valstybės narės gali numatyti koordinuotas ir (arba) bendras procedūras.

Pagal koordinuotą procedūrą, kuri nurodyta pirmoje ir antroje pastraipose, valstybės narės stengiasi koordinuoti įvairius atskirus konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimus, kurių reikalaujama pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus, šiuo tikslu paskirdamos instituciją ir nedarant poveikio jokioms priešingoms nuostatomis kituose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose.

Pagal bendrą procedūrą, kuri nurodyta pirmoje ir antroje pastraipose, valstybės narės stengiasi numatyti bendrą konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimą, kurio reikalaujama pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus, nedarant poveikio jokioms priešingoms nuostatomis kituose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose.

Komisija pateikia gaires dėl bet kokių suderintų ar bendrų procedūrų nustatymo projektams, kurie turi būti įvertinti ir pagal šią direktyvą, ir pagal direktyvas 92/43/EEB, 2000/60/EB, 2009/147/EB ir 2010/75/ES.

(*) 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

(**) 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).“;

b) 4 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„4. Nedarant poveikio 7 straipsniui, valstybės narės gali išimtiniais atvejais netaikyti šios direktyvos nuostatų konkrečioms projektams, kai tų nuostatų taikymas lemtų neigiamą poveikį projekto tikslui, su sąlyga, kad įgyvendinami šios direktyvos tikslai.“;

c) papildoma šia dalimi:

„5. Nedarant poveikio 7 straipsniui, tais atvejais, kai projektas priimamas konkrečiais nacionalinės teisės aktais, valstybės narės gali išimtiniais atvejais netaikyti nuostatų dėl viešųjų konsultacijų, nustatytų šioje direktyvoje, su sąlyga, kad įgyvendinami šios direktyvos tikslai.“;

Valstybės narės informuoja Komisiją apie visus pirmoje pastraipoje nurodytos išimties taikymo atvejus kas dvejus metus nuo 2017 m. gegužės 16 d.“;

3) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

1. Vertinant poveikį aplinkai kiekvienu konkrečiu atveju yra tinkamu būdu nustatomas, apibūdinamas ir įvertinamas tiesioginis ir netiesioginis reikšmingas projekto poveikis šiems veiksniams:

- a) gyventojams ir žmonių sveikatai;
- b) biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skiriant rūšims ir buveinėms, saugomoms pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB;
- c) žemei, dirvožemiui, vandeniui, orui ir klimatui;
- d) materialinėms vertybėms, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui;
- e) a–d punktuose nurodytų veiksnių sąveikai.

2. Poveikis 1 dalyje nustatytiems veiksniams apima tikėtiną poveikį, kurį lemia projekto pažeidžiamumas didelių avarijų ir (arba) nelaimių, kurios svarbios atitinkamam projektui, rizikos atžvilgiu.“;

4) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„3. Kai pagal 2 dalį nagrinėjamas kiekvienas konkretus atvejis arba nustatomos ribos ar kriterijai, atsižvelgiama į aktualius atrankos kriterijus, įtvirtintus III priede. Valstybės narės gali nustatyti ribas arba kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada projektams nereikia taikyti nei išvados procedūros pagal 4 ir 5 dalis, nei poveikio aplinkai vertinimo, ir (arba) ribas arba kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada projektams bet kurio atveju reikia taikyti poveikio aplinkai vertinimą nevykdant išvados priėmimo procedūros, nustatytos pagal 4 ir 5 dalis.

4. Kai valstybės narės nusprendžia reikalauti išvados priėmimo procedūros II priede išvardytiems projektams, užsakovas pateikia informaciją apie projekto charakteristikas ir tikėtiną reikšmingą jo poveikį aplinkai. Išsamus pateiktinos informacijos sąrašas nustatytas II.A priede. Prireikus užsakovas atsižvelgia į jam žinomų kitų svarbių poveikio aplinkai vertinimų, atliktų pagal kitus nei ši direktyva Sąjungos teisės aktus rezultatus. Užsakovas taip pat gali pateikti bet kokių projekto charakteristikų ir (arba) priemonių, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai arba užkirsti jam kelią, nes priešingu atveju aplinka galėtų patirti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, aprašymą.“;

b) Įterpiamos šios dalys:

„5. Kompetentinga institucija priima išvadą remdamasi užsakovo pateikta informacija pateikta pagal 4 dalį ir prireikus atsižvelgdama į preliminarinių patikrinimų ar poveikio aplinkai vertinimų, atliktų pagal kitus nei ši direktyva Sąjungos teisės aktus rezultatus. Išvada pateikiama visuomenei ir joje:

a) kai nuspręsta, kad reikalingas poveikio aplinkai vertinimas, nurodomos pagrindinės priežastys, dėl kurių reikalaujama tokio vertinimo remiantis atitinkamais kriterijais, išvardytais III priede, arba

b) kai nuspręsta, kad nereikalingas poveikio aplinkai vertinimas, nurodomos pagrindinės priežastys, dėl kurių nereikalaujama tokio vertinimo remiantis atitinkamais kriterijais, išvardytais III priede, ir kai užsakovas pasiūlo, pateikiamos projekto charakteristikos ir (arba) priemonės, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai arba užkirsti jam kelią, nes priešingu atveju aplinka galėtų patirti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai.

6. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija priimtų išvadą kuo greičiau per laikotarpį, neviršijantį 90 dienų, skaičiuojamą nuo tos dienos, kai užsakovas pateikė visą informaciją, kurios reikalaujama pagal 4 dalį. Išimtiniais atvejais, susijusiais su projekto pobūdžiu, sudėtingumu, vieta ar dydžiu, kompetentinga institucija tą terminą gali pratęsti, kad priimtų savo išvadą; tokiu atveju kompetentinga institucija informuoja užsakovą apie pratęsimo priežastis raštu ir nurodo datą, kada numato priimti išvadą.“;

5) 5 straipsnio 1–3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Kai reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą, užsakovas parengia ir pateikia poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą. Informacija, kurią turi pateikti užsakovas, apima bent:

a) projekto aprašymą, apibūdinant vietą, sumanymą, projekto dydį ir kitas svarbias charakteristikas;

b) siūlomo projekto tikėtino reikšmingo poveikio aplinkai aprašymą;

c) projekto charakteristikų ir (arba) priemonių, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio tikėtino reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, užkirsti jam kelią arba jį sumažinti ir, jei įmanoma, kompensuoti, aprašymą;

- d) užsakovo išnagrinėtų pagrįstų alternatyvų aprašymą, kurios yra svarbios projektui bei jo specifinėms charakteristikoms, ir nurodo pagrindines pasirinktų alternatyvų pasirinkimo priežastis, atsižvelgiant į projekto poveikį aplinkai;
- e) a–d punktuose nurodytos informacijos netechninio pobūdžio santrauką ir
- f) bet kokią IV priede nurodytą papildomą informaciją, svarbią konkretaus projekto ar projekto rūšies charakteristikoms ir aplinkos savybėms, kurios gali būti paveiktos.

Kai nuomonė pateikiama pagal 2 dalį, poveikio aplinkai vertinimo ataskaita rengiama remiantis ta nuomone ir joje pateikiama informacija, kurios gali būti pagrįstai reikalaujama, kad būtų galima padaryti pagrįstas išvadas apie projekto reikšmingą poveikį aplinkai, atsižvelgiant į naujausias žinias ir vertinimo metodus. Siekdamas išvengti dvigubo vertinimo užsakovas, rengdamas poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, gali atsižvelgti į jam prieinamų kitų svarbių vertinimų, atliktų pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus, rezultatus.

2. Užsakovo prašymu kompetentinga institucija, atsižvelgdama į užsakovo pateiktą informaciją, visų pirma apie projekto specifines charakteristikas, įskaitant jo vietą ir techninį pajėgumą, ir tikėtiną jo poveikį aplinkai, pateikia nuomonę dėl informacijos, kurią užsakovas turi įtraukti į poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą pagal šio straipsnio 1 dalį, apimties ir išsamumo. Prieš pateikdama savo nuomonę kompetentinga institucija konsultuojasi su institucijomis, nurodytomis 6 straipsnio 1 dalyje.

Valstybės narės taip pat gali reikalauti, kad kompetentinga institucija pareikštų savo nuomonę, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, neatsižvelgiant į tai, ar užsakovas to pageidauja.

3. Siekiant užtikrinti, kad poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos būtų išsamios ir kokybiškos:

- a) užsakovas užtikrina, kad poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą rengtų kompetentingi ekspertai;
- b) kompetentinga institucija turi turėti pakankamai ekspertinių žinių arba prireikus galimybę jomis naudotis tam, kad ji galėtų patikrinti poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, ir
- c) prireikus kompetentinga institucija prašo užsakovo pateikti papildomos informacijos pagal IV priedą, kuri tiesiogiai svarbi siekiant padaryti pagrįstą išvadą apie projekto reikšmingą poveikį aplinkai.“;

6) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės privalo imtis priemonių, būtinų užtikrinti, kad projektu suinteresuotoms institucijoms, kai dėl jų priimtoms specialios atsakomybės už aplinkos apsaugą arba joms priskirtos vietos ir regioninio lygmenų kompetencijos būtų suteikta galimybė pareikšti nuomonę dėl užsakovo pateiktos informacijos ir dėl sutikimo dėl planuojamos veiklos, kai tinkama, atsižvelgiant į atvejus, išvardytus 8a straipsnio 3 dalyje. Tuo tikslu valstybės narės paskiria institucijas, su kuriomis konsultuojamasi bendrais arba konkrečiais atvejais. Informacija, surinkta pagal 5 straipsnį, perduodama toms institucijoms. Išsamią konsultacijos tvarką nustato valstybės narės.“;

b) 2 dalies įžanginė dalis pakeičiama taip:

„2. Siekiant užtikrinti veiksmingą suinteresuotos visuomenės dalyvavimą sprendimų priėmimo procedūrose, atliekant 2 straipsnio 2 dalyje nurodytas sprendimo aplinkos klausimais priėmimo procedūras visuomenė elektroniniu būdu ir viešais skelbimais arba kitomis tinkamomis priemonėmis iš anksto informuojama ne vėliau kaip tada, kai tik informacija gali būti pagrįstai teikiama, yra informuojama apie:“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Išsamias visuomenės informavimo, pavyzdžiui, informavimą skelbimais tam tikru spinduliu ar skelbimais vietiniuose laikraščiuose, ir konsultavimosi su suinteresuota visuomene, pavyzdžiui, rašytiniais teikimais ar visuomenės apklausos būdu, priemonės nustato valstybės narės. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad atitinkama informacija visuomenei būtų prieinama bent per centrinį portalą arba lengvai prieinamus prieigos taškus atitinkamu administraciniu lygmeniu.“;

d) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Nustatomi pagrįsti įvairių etapų terminai, kad būtų pakankamai laiko:

a) informuoti 1 dalyje nurodytas institucijas bei visuomenę ir

b) 1 dalyje nurodytoms institucijoms ir suinteresuotai visuomenei pasirengti ir veiksmingai dalyvauti priimant sprendimus aplinkos klausimais pagal šio straipsnio nuostatas.“;

e) papildomas šia dalimi:

„7. Terminas konsultacijoms su suinteresuota visuomene dėl 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos yra ne trumpesnis kaip 30 dienų.“;

7) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Suinteresuotos valstybės narės pradeda konsultuotis dėl, be kita ko, galimų tarpvalstybinių projekto poveikių, numatomų priemonių, skirtų sumažinti ar pašalinti šiuos poveikius, bei derina klausimą dėl priimtinos konsultacijų trukmės.

Tokias konsultacijas galima rengti naudojantis atitinkama bendra įstaiga.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Išsamią šio straipsnio 1–4 dalių įgyvendinimo tvarką, įskaitant konsultacijų terminus, nustato atitinkamos valstybės narės, remdamosi 6 straipsnio 5–7 dalyse nurodytais tvarka ir terminais, ir jos yra tokios, kad leistų suinteresuotai visuomenei poveikį patiriančios valstybės narės teritorijoje veiksmingai dalyvauti 2 straipsnio 2 dalyje nurodytose projekto sprendimų aplinkos klausimais priėmimo procedūrose.“;

8) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Priimant sprendimą dėl planuojamos veiklos, turi būti tinkamai atsižvelgta į konsultacijų rezultatus bei į informaciją, surinktą pagal 5–7 straipsnius.“;

9) Įterpiamas šis straipsnis:

„8a straipsnis

1. Sprendime duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos pateikiama bent tokia informacija:

a) pagrįsta išvada, nurodyta 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje;

b) informacija apie visas su sprendimus susijusias aplinkos sąlygas, bet kokių projekto charakteristikų ir (arba) numatytų priemonių, kuriomis siekiama išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, užkirsti jam kelią arba jį sumažinti ir, jei galima, kompensuoti, ir, jei tinkama, stebėsenos priemonių aprašymą.

2. Sprendime atsisakyti išduoti sutikimą dėl planuojamos veiklos pateikiamos pagrindinės šio atsisakymo priežastys.

3. Kai valstybės narės naudoja procedūras, nurodytas 2 straipsnio 2 dalyje, kurios nėra sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūros, laikoma, kai taikoma, kad šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti reikalavimai įvykdyti, kai vykdančios procedūras priimtame sprendime pateikiama informacija, nurodyta tose dalyse, ir yra nustatyti mechanizmai, sudarantys galimybę įvykdyti šio straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus.

4. Laikydamosi 1 dalies b punkte nurodytų reikalavimų, valstybės narės užtikrina, kad užsakovas įgyvendintų projekto charakteristikas ir (arba) numatytas priemones, kuriomis siekiama išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, užkirsti jam kelią arba jį sumažinti ir, jei galima, jį kompensuoti, taip pat nustato reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai stebėsenos procedūras.

Parametrų, kuriuos reikia stebėti, rūšis ir stebėjimo trukmė turi būti proporcinga, atsižvelgiant į projekto pobūdį, vietą ir dydį, taip pat į jo poveikio aplinkai reikšmingumą.

Jei tinkama, gali būti naudojamos esančios pagal kitus nei ši direktyva Sąjungos teisės aktus ir nacionalinės teisės aktus nustatytos stebėsenos priemonės, siekiant išvengti dvigubos stebėsenos.

5. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija priimtų visus sprendimus, nurodytus 1–3 dalyse, per pagrįstą laikotarpį.

6. Kompetentinga institucija patikrina, ar pagrįstoje išvadoje, nurodytoje 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje, arba bet kuriame sprendime, nurodytame šio straipsnio 3 dalyje, vis dar pateikiama naujausia informacija, institucijai priimant sprendimą išduoti sutikimą dėl planuojamos veiklos. Tuo tikslu valstybės narės gali nustatyti pagrįstos išvados, nurodytos 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje, arba visų sprendimų, nurodytų šio straipsnio 3 dalyje, galiojimo terminus.“;

10) 9 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Priėmusi sprendimą duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos ar atsisakyti jį išduoti, kompetentinga institucija ar institucijos, laikydamosi nacionalinės procedūros, nedelsiant informuoja apie jį visuomenę ir 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas institucijas ir užtikrina, kad visuomenei ir 6 straipsnio 1 dalyje nurodytoms institucijoms būtų prieinama ši informacija, kai tinkama, atsižvelgiant į atvejus, išvardytus 8a straipsnio 3 dalyje:

a) sprendimo turinys ir su juo susijusios sąlygos, nurodytos 8a straipsnio 1 ir 2 dalyse;

b) pagrindiniai motyvai ir aplinkybės, kuriais grindžiamas sprendimas, įskaitant informaciją apie visuomenės dalyvavimą. Kartu pateikiama konsultacijų rezultatų santrauka ir informacija, sukaupta pagal 5–7 straipsnius, taip pat paaiškinimai, kaip tie rezultatai įtraukti ar kitaip į juos atsižvelgta, visų pirma pastabos, gautos iš poveikį patiriančios valstybės narės, nurodytos 7 straipsnyje.“;

11) įterpiamas šis straipsnis:

„9a straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga valdžios institucija ar institucijos vykdytų iš šios direktyvos kylančias pareigas objektyviai ir nepatektų į padėtį, dėl kurios kiltų interesų konfliktai.

Kai kompetentinga institucija yra ir užsakovas, valstybės narės savo administracinių kompetencijų sąraše vykdančios pareigas, kylančias iš šios Direktyvos, tinkamai atskiria bent funkcijas, tarp kurių kyla konfliktas.“;

12) 10 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Nedarant poveikio Direktyvai 2003/4/EB, šios direktyvos nuostatos neturi daryti įtakos kompetentingų institucijų pareigai laikytis nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų bei priimtose teisinės praktikos, susijusios su komercinių ir gamybinių paslapčių saugojimu, įskaitant intelektinę nuosavybę, bei su visuomenės interesų apsauga, apribojimų.“;

13) įterpiamas šis straipsnis:

„10a straipsnis

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.“;

14) 12 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Visų pirma kas šešerius metus nuo 2017 m. gegužės 16 d. valstybės narės pateikia Komisijai tokią informaciją, kai ją turi:

- a) I ir II priede nurodytų projektų, kuriems taikomas poveikio aplinkai vertinimas pagal 5–10 straipsnius, skaičių;
- b) poveikio aplinkai vertinimų suskirstymą pagal projektų kategorijas, nustatytas I ir II prieduose;
- c) II priede nurodytų projektų, dėl kurių priimama išvada pagal 4 straipsnio 2 dalį, skaičių;
- d) vidutinę poveikio aplinkai vertinimo proceso trukmę.
- e) vidutinę poveikio aplinkai vertinimo tiesioginių išlaidų bendrą sąmatą, įskaitant poveikį dėl šios direktyvos taikymo MVI.“;

15) Direktyvos 2011/92/ES priedai iš dalies keičiami pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

1. Nedarant poveikio 3 straipsniui, valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2017 m. gegužės 16 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

1. Projektams, dėl kurių išvados, nurodytos Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalyje, priėmimo procedūra pradėta anksčiau nei 2017 m. gegužės 16 d., taikomi Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnyje nurodytos pareigos iki tada, kai ji bus iš dalies pakeista šia direktyva.

2. Projektai, kuriems taikomos Direktyvos 2011/92/ES 3 straipsnyje ir 5–11 straipsniuose nurodytos pareigos iki tada, kai ji bus iš dalies pakeista šia direktyva, anksčiau nei 2017 m. gegužės 16 d., ir dėl kurių:

- a) pradėta nuomonės, nurodytos Direktyvos 2011/92/ES 5 straipsnio 2 dalyje, procedūra arba
- b) buvo pateikta informacija, nurodyta Direktyvos 2011/92/ES 5 straipsnio 1 dalyje.

4 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2014 m. balandžio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
D. KOURKOULAS

PRIEDAS

1) Įterpiamas šis priedas:

„II.A PRIEDAS

4 STRAIPSNIŲ 4 DALYJE NURODYTA INFORMACIJA

(INFORMACIJA, SUSIJUSI SU II PRIEDE IŠVARDYTAIS PROJEKTAIS, KURIĄ PATEIKIA UŽSAKOVAS)

1. Projekto aprašymas, būtinai įskaitant:

- a) viso projekto fizinių charakteristikų, taip pat, kai tinkama, griovimo darbų aprašymą;
- b) projekto vietos aprašymą, ypatingą dėmesį skiriant geografinių vietovių, kurioms projektas gali daryti poveikį, jautrumui aplinkosaugos požiūriu.

2. Aplinkos aspektų, kuriems projektas gali daryti reikšmingą poveikį, aprašymas.

3. Bet kokio galimo reikšmingo projekto poveikio aplinkai tiek, kiek turima informacijos apie tokį poveikį, aprašymas, kai poveikį gali sukelti:

- a) numatomos liekanos ir išmetalai, taip pat susidaranti atliekos, kai tinkama;
- b) gamtinių išteklių, visų pirma dirvožemio, žemės, vandens ir biologinės įvairovės naudojimas.

4. Kaupiant informaciją pagal 1–3 punktus, kai tinkama, atsižvelgiama į III priede nustatytus kriterijus.“;

2) III ir IV priedai pakeičiami taip:

„III PRIEDAS

4 STRAIPSNIŲ 3 DALYJE NURODYTI ATRANKOS KRITERIJAI

(KRITERIJAI, PAGAL KURIUS SPRENDŽIAMA, AR TURI BŪTI VYKDOMAS II PRIEDE IŠVARDYTŲ PROJEKTŲ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMAS)

1. **Projekto charakteristikos**

Projektų charakteristikos turi būti svarstomos ypač kreipiant dėmesį į:

- a) viso projekto dydį ir sumanymą;
- b) sąveiką su kitais esamais ir (arba) patvirtintais projektais;
- c) gamtinių išteklių, visų pirma žemės, dirvožemio, vandens ir biologinės įvairovės naudojimą;
- d) atliekų susidarymą;
- e) taršą ir trukdžius;
- f) didelių avarijų ir (arba) nelaimių, svarbių atitinkamam projektui, riziką, įskaitant avarijas ir nelaimes, kurias lemia klimato kaita, kaip teigia mokslas;
- g) riziką žmonių sveikatai (pvz., dėl vandens ar oro užterštumo).

2. Projektų vieta

Geografinės vietovės, kuriai projektas gali daryti poveikį, jautrumas aplinkosaugos požiūriu turi būti svarstomas ypač kreipiant dėmesį į:

- a) esamą ir patvirtintą žemės naudojimą;
- b) santykinę vietovės ir jos žemės gelmių gamtinių išteklių (įskaitant dirvožemį, žemę, vandenį ir biologinę įvairovę) gausumą, kiekį, kokybę ir regeneracinį pajėgumą;
- c) natūralios aplinkos buferinį pajėgumą, atkreipiant ypatingą dėmesį į šių tipų vietas:
 - i) pelkes, upių pakrantes, upių žiotis;
 - ii) pakrančių zonas ir jūrų aplinką;
 - iii) kalnus ir miškus;
 - iv) gamtos draustinius ir parkus;
 - v) teritorijas, kurioms nacionalinės teisės aktai suteikia saugomų teritorijų statusą; „Natura 2000“ vietoves, kurioms tokį statusą valstybės narės suteikė pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB;
 - vi) teritorijas, kuriose jau buvo nesilaikoma projektui taikomų aplinkos kokybės standartų, nustatytų Sąjungos teisės aktais, arba manoma, kad jų nesilaikoma;
 - vii) tankiai apgyvendintas teritorijas;
 - viii) istorinės, kultūrinės ar archeologinės svarbos kraštovaizdžius ir vietas.

3. Galimo poveikio rūšis ir apibūdinimas

Tikėtinas reikšmingas projekto poveikis aplinkai turi būti svarstomas pagal kriterijus, išvardytus šio priedo 1 ir 2 dalyje, ypač kreipiant dėmesį į projekto poveikį veiksniams, išvardytiems 3 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į:

- a) poveikio dydį ir erdvinį mastą (pvz., geografinę vietovę ir gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičių);
- b) poveikio pobūdį;
- c) tarpvalstybinį poveikio pobūdį;
- d) poveikio intensyvumą ir sudėtingumą;
- e) poveikio tikimybę;
- f) tikėtiną poveikio pradžią, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą;
- g) bendrą poveikį su kitais jau esamais ir (arba) patvirtintais projektais;
- h) galimybę veiksmingai sumažinti poveikį.

IV PRIEDAS

5 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTA INFORMACIJA

(POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOJE PATEIKIAMA INFORMACIJA)

1. Projekto aprašymas, būtina pateikiant:

- a) projekto vykdymo vietos aprašymą;
- b) viso projekto (įskaitant, kai tinkama, reikalingus griovimo darbus) fizinių charakteristikų ir žemės naudojimo reikalavimų statybos ir eksploatavimo etapais aprašymą;

- c) pagrindinių projekto eksploatacijos etapo (ypač bet kurio gamybos proceso) charakteristikų aprašymą, pavyzdžiui, energijos poreikį ir naudojamą energiją, naudojamų medžiagų ir gamtinių išteklių (įskaitant vandenį, žemę, dirvožemį ir biologinę įvairovę) pobūdį ir kiekį;
- d) siūlomo projekto eksploataavimo metu numatomų liekanų ir išmetamų rūšių (kaip antai vandens, oro, dirvožemio ir podirvio taršos, triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, radiacijos) bei kiekio, taip pat atliekų, susidarantių statybos ir eksploataavimo etapais, kiekio ir rūšių įvertinimą.
2. Užsakovo svarstytyų pagrįstų alternatyvų (pvz., vertinant projekto sumanymą, technologiją, vietą, dydį ir mastą), susijusių su siūlomu projektu ir konkrečiomis jo charakteristikomis, aprašymas, nurodant pagrindines alternatyvos pasirinkimo priežastis, įskaitant poveikio aplinkai palyginimą.
3. Atitinkamų dabartinės aplinkos būklės aspektų (bazinio scenarijaus) aprašymas ir tikėtinos jų raidos neįgyvendinus projekto metmenys tokiu mastu, kokių pokyčiai, skaičiuojant nuo bazinio scenarijaus, gali būti įvertinti dedant pagrįstas pastangas ir remiantis galimybe naudotis informacija apie aplinką ir mokslo žiniomis.
4. 3 straipsnio 1 dalyje išvardytų veiksnių, kuriems projektas gali daryti reikšmingą poveikį, aprašymas: informacija apie gyventojus, žmonių sveikatą, biologinę įvairovę (pvz., gyvūniją ir augaliją), žemę (pvz., žemės paėmimą), dirvožemį (pvz., organines medžiagas, eroziją, tankinimą, pralaidumą), vandenį (pvz., hidromorfologinius pokyčius, kiekį ir kokybę), orą, klimatą (pvz., išmetamas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, su prisitaikymu prie klimato kaitos susijusį poveikį), materialines vertybes, kultūros paveldą, įskaitant architektūrinius ir archeologinius aspektus, ir kraštovaizdį.
5. Tikėtino reikšmingo projekto poveikio aplinkai aprašymas, kai poveikį gali sukelti, *inter alia*:
- a) projekto statyba ir buvimas, įskaitant, jei tinkama, griovimo darbus;
- b) gamtinių išteklių, visų pirma žemės, dirvožemio, vandens ir biologinės įvairovės, naudojimas kiek įmanoma įvertinant tvarų šių išteklių tvarų prieinamumą;
- c) išmetamieji teršalai, triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma ir radiacija, trukdžių susidarymas, atliekų šalinimas ir naudojimas;
- d) rizika žmonių sveikatai, kultūros paveldui arba aplinkai (pvz., dėl avarijų ar nelaimių);
- e) su jau esamais ir (arba) patvirtintais projektais bendras poveikis, atsižvelgiant į be kokias esamas aplinkos apsaugos problemas, susijusias su visomis aplinkosaugos požiūriu svarbiomis teritorijomis, kurios, tikėtina, gali patirti poveikį, arba gamtinių išteklių naudojimą;
- f) projekto poveikis klimatui (pvz., išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pobūdis ir mastas) ir projekto pažeidžiamumą dėl klimato kaitos;
- g) naudojamos technologijos ir medžiagos.
- Turėtų būti aprašytas tikėtinas reikšmingas tiesioginis poveikis veiksniams, nustatytiems 3 straipsnio 1 dalyje, taip pat bet koks netiesioginis, antrinis, kompleksinis, tarpvalstybinis, trumpalaikis, vidutinės trukmės ir ilgalaikis, nuolatinis ir laikinas, teigiamas ir neigiamas projekto poveikis. Rengiant šį aprašymą reikėtų atsižvelgti į projektui svarbius aplinkos apsaugos tikslus, nustatytus Sąjungos ar valstybių narių lygmeniu.
6. Prognozavimo metodų arba įrodymų, taikytų nustatant ir vertinant reikšmingą poveikį aplinkai, įskaitant sunkumų, patirtų kaupiant reikalingą informaciją, pobūdį (pvz., techniniai sunkumai ar praktinės patirties trūkumas), aprašymas, taip pat pagrindinių susijusių neaiškumų aprašymas.

7. Priemonių, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, užkirsti jam kelią, jį sumažinti arba, jei galima, kompensuoti, aprašymas ir, kai tinkama, bet kokių siūlomų stebėsenos priemonių (pvz., po projekto įgyvendinimo atliekama analizė) aprašymas. Tame aprašyme reikėtų paaiškinti, kokių mastu išvengiama reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, ar jam užkertamas kelias, ar jis sumažinamas arba kompensuojamas, ir įvertinti tiek statybos, tiek eksploatavimo etapus.
8. Laukto neigiamo poveikio aplinkai, kuri lemia projekto pažeidžiamumas didelių avarijų ir (arba) nelaimių, kurios svarbios atitinkamam projektui, rizikos atžvilgiu aprašymas. Gali būti naudojama atitinkama informacija, prieinama ir gauta atlikus rizikos vertinimą pagal Sąjungos teisės aktus, tokius kaip Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES (*) ar Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas (**), arba atlikus atitinkamus vertinimus pagal nacionalinius įstatymus, su sąlyga, kad vykdomi šios direktyvos reikalavimai. Kai tinkama, priemonių, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai arba jį sušvelninti, aprašymas, taip pat išsamus priemonių, susijusių su pasirengimu ekstremaliosioms situacijoms ir siūlomu reagavimu į jas, aprašymas.
9. 1–8 punktuose nurodytos informacijos netechninio pobūdžio santrauka.
10. Nuorodų sąrašas, kuriame pateikiami šaltiniai, kuriais naudotasi rengiant aprašymus ir atliekant vertinimus, pateikiamus šiame pranešime.

(*) 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinanti Tarybos direktyvą 96/82/EB (OL L 197, 2012 7 24, p. 1).

(**) 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 172, 2009 7 2, p. 18).“